

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Gentrifikace Karlína. Současný stav fyzického prostředí a vývoj sociodemografické a ekonomické struktury po roce 2002

Autor práce: Denisa Richterová

Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Formální stránka práce je na relativně dobré úrovni. Nevyskytují se pravopisné chyby ani mnoho překlepů. Nicméně je zde několik grafických prvků nečitelných (především se jedná Obrázky 2, 1). V práci by se také nemělo objevovat tolik převzatých grafických prvků (nemyslím si, že je vhodné nechávat původní graf. prvky v cizím jazyce). To, co je nazýváno Kartogram 1-5, bych kartogramem nenazýval. Tabulka 7 se dubluje s Tabulkou 6. Následně je na všechny Tabulky špatně odkazováno v textu (na Tab. 8 se v textu odkazuje jako Tab. 7 atd.). Citování je v pořádku, nicméně se v práci objevuje několik nepřesností. Některé citace nejsou v závěrečném seznamu literatury (příklad citace Sýkora, Puldová 2011, str. 22). Některé citace jsou nadbytečné (např. je zbytečné citovat článek při vyjmenování katastrálních oblastí Prahy 8). Některé slovní spojení v práci nedávají příliš smysl (např. „Karlín je vnitřním městem Prahy“, str. 65).

Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.)

Téma a cíle práce jsou relevantní a vhodně stanovené.

Práce s literaturou (teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.)

Práce s literaturou je na dobré úrovni. Nicméně, rozsah této části by mohl být větší. Autorka se nevěnuje tématům, která jsou pro práci důležitá, především nezmiňuje koncept gentrifkace prostřednictvím nové výstavby (new-built gentrifkation), roli výstavby administrativních projektů nebo problematice různých fází gentrifkace. Více prostoru by mohlo být také věnováno přístupům k měření gentrifkace.

Provázanost s výzkumnými cíli práce by mohla být propracovanější. Např. se autorka věnuje důsledkům gentrifkace, které nejsou součástí výzkumných otázek, a naopak se v teoretické části mnoho nepíše o vlivu cizinců na gentrifkaci (resp. jen částečně v úvodu práce).

Autorka má jistě pravdu, že gentrifkace nemá jednotnou definici. Ale pro hodnocení, zda někde

probíhá gentrifiace by bylo vhodné, aby byla v práci předložena vlastní definice, resp. jak si autorka tento proces operacionalizovala.

Metodika práce (vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.)

Autorka používala výhradně kvantitativní metody výzkumu, jejichž použití má smysl a logiku. Autorka si je správně vědoma chybovosti migračních dat i dat ze sčítání, přesto ale zůstaly jejím hlavním zdrojem.

V metodické části by bylo vhodné konkrétně napsat přesné hranice hodnot indikátorů, kdy jde či nejde o gentrifikovanou oblast.

Autora uvádí, že používala klastrovou analýzu (str. 40), bohužel výsledky této analýzy nikde v další části práce nenajdeme.

Analytická část práce (správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy)

Analytická část práce je poměrně kvalitně zpracovaná. Nicméně zde nalezneme několik problémů. Autorka v teoretické části píše, že „souhlasným názorem všech autorů však je, že gentrifikace vzniká tam, kde došlo k rozsáhlým ekonomickým, politickým či společenským změnám, je symbolem fyzické rehabilitace bytového fondu a přináší změnu sociální úrovně exkluzí původního obyvatelstva“ (str. 15). Podobně mluví o gentrifikaci i úvodu práce. Při vymezování gentrifikovaných oblastí v Karlíně ovšem autorka tuto „definici gentrifikace“ ne zcela uplatnila. Jako gentrifikované oblasti jsou v práci vymezeny ty, kde dochází v posledních letech k nové výstavbě především administrativních budov (viz Kartogram 5). Jde o celé ZSJ Rohanský ostrov, kde se nachází především nově vystavěné administrativní budovy a luxusní rezidenční projekt River Diamnod. Dále jde o východní část ZSJ Karlín-Východ, kde nalezneme prakticky jen nově vystavěné kanceláře a historický objekt Invalidovny, který nemá rezidenční funkci. To samé částečně platí také o oblasti východně od ulice Thámova. Je vcelku logické, že nově vystavěné domy dosahují vyšších cen, převažuje soukromé vlastnictví, stěhují se do nich mladší a sociálně silnější lidé. Nová výstavba ovšem neznamena sociální výměnu, ani rehabilitaci bytového fondu.

Chybí grafické zpracování dat za sčítací obvody, které by bylo zajímavější než za ZSJ. Více grafických prvků by molo být věnováno i migračním datům.

Proč gentrifikace probíhá mezi ulicemi Urxova a Kozákovi sady (sčítací obvod 144517), když tam je většina domů zchátralých či zachovalých (Kartogram 2)?

Graf 12 je špatně - v Praze není přes 40 % lidí zaměstnáno v oboru informatika a komunikace a jen 4 % v průměru.

Kapitolu 6.1.2. bych nenazýval „ekonomická struktura“, ale „socioekonomická struktura“.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Autorka v závěru opověděla na výzkumné otázky, které si v práci kladla.

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

V práci oceňuji zajímavou výzkumnou otázku a množství sebraných dat (především z terénu). V práci by nicméně měla být vedena hlubší diskuze o různých podobách gentrifikace. Proces by měl být jasně definován, aby mohl být následně ověřen na základě empirických dat. Autorka ovšem nejdříve gentrifikaci spojuje především s vytlačováním sociálně slabých a fyzické revitalizací domů. Následně pak ovšem jako gentrifikované oblasti označí ty, kde dochází především k nové výstavbě (hlavně administrativních) domů. V nově postavených domech, ale k vytlačování obyvatel a revitalizaci domů nedochází.

Autorka prokázala schopnost práce s literaturou, vlastního sběru dat a vlastní analýzy. I přes výše uvedenou kritiku se domnívám, že práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky k obhajobě

Jakým způsobem byste definovala gentrifikaci?

Jaké další metody můžeme použít při měření, zda jde o gentrifikovanou oblast?

Datum:

4. 9. 2015

Autor posudku:

Tomáš Brabec

Podpis: